

~~CH.~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

W-27

SIGNAT. 1515 CCCXIII.

St. Nikolai Aled

THESES
DE VOTIS
MONASTICIS

Quas aura numinis divini aspirante
CONTRA PONTIFICIOS.

Ad disputationem XXII. in Collegio Studiosorum
Theologiae privato ad XXIV. Martii in-
stituendam proponit

M. VDALRICVS NAGEL
Brandenburgensis.

Respondente

M. GASPARO PAMLERO
Reichenbacensi,

VITTEBERGAE, Literis VVolfgangi Meissneri.

ANNO CL. I. IV.C.

MAGNIFICO, CLARISSIMO
ac Consultissimo Viro, Dn. JOANNICO-
PO, f. V. D. Illustrissimi Principis ac Domini,
Domini JOHANNIS GEORGII, E-
lectoris & Marchionis Brandenburgensis
Consiliario dignissimo:

Item:

Amplissimis ac Prudentissimis Viris, Sapientia
virtute & multo rerum usu præstantibus Dn:
ANDREÆ THEODORICI, & Dn:
MICHAELI fDENIO, quorum ille in
veteri, hic vero in nova Brenni arce con-
sulatum cum laude gerit,

Mecoenatibus ac Dominis suis omni obser-
vantiæ studio colendis,

Hoc Thematum σχεδιασμων & benevolentia collectæ, & adhuc
colligendæ indubitatum τεκμήσον.

D. D.

M. Vdalricus Nagel Brandenb. March.

DISPUTATIO
DE VOTIS MONA-
STICIS.
THESIS I.

Vemadmodum Pontificiorum ca-
terva Ecclesiam in certas & à se invicem distinctas
partes secans, doctrinæ suæ magnam accessionem
fieri autumat: ita & nos vestigia disceptationis præ-
missæ, quæ primum Ecclesiae membrum ad verbi di-
vini lancerem aliqua ex parte appendit, prementes
quæ Monachorum attingunt turbam, mutua sen-
tentiarum collatione facta, videbimus, ut quam lubricis Adversarij
præsidij insistant manifestum euadat.

2. Etenim ne fumum vendere iudicentur. unicuiq; Ecclesiae Dei
membro sua munia assignantes, Monachos, inter populum civitatis san-
cta seu Spirituali Hierosolymæ ascriptum, post Clericos, palmarium
serenes certis quibusdam votis Deo divinitos esse fingunt. De illis ut
in præsentiarum agamus necessitas efflagitat.

ἀποίεσθι τῷ μὴ γνωμένῳ.

3. Atqui ejus generis vota, quæ cum indubitate verbi Deo uerissime
norma conspirant. & directè ad Deum, nulla intentione, sed vere, &
debito modo co'endum se se extendunt, in postremis habenda non esse ne-
mini dubium est.

4. Talia enim vota ipsa scriptura serio urget, nos in præceptis Dei
ambulare jubet: ut q; corpora nostra Deo hostiam acceptam offeramus Deut. 12.
serio contendit, quod Christus semetipsum pro nobis dedit, ut ab omni Rom. 12.1.
iniquitate nos redimeret. & sibi ipsi populum peculiarem bonorum ope Tit. 2. 14.
rum studiosum purificaret. Col. 1.22.23

5. Atque hanc mentem verbo Dei non contrariam nostrarum Eccle-
siarum Doctores cum omnibus Orthodoxis amplexantur, hæc verba in

Apol. Conf. un animi consensus testificationem posteritati commendantes : Sentimus
Aug. de Vo. licita vota servari debere.

tis Monast. 6. Idem quoq; & Divus Augustinus. cum Theologis VVirtenbergen.
August. Tom. sibus afferere non erubescit, super hæc Psalmi verba : Vovete & red-
8. oper. sup. dite : scribens ; Quisq; quod potest voveat & reddat. Quod debemus
Psal. 75. fol. vovere ? credere in illum, sperare ab illo vitam æternam , bene vivere
836. secundum communem modum-

7. Simili ratione ut nos totos ab ijs , quæ cultum divinum impedi-
unt, & nos Deo exoscos reddunt, abdicatos divinis rebus consecremus,
atq; omni virtutum generi animum nostrum applicemus & iussum &
rectum est.

8. Qui enim Deo soli, in res mundanas, quæ apud impios in magno
Matt. 6.24. precio esse solent, animum abiiciens, fidem dare denegat, duobus Domi-
nis ser viendo, alteri se adjunget, alterum vero odio nabit : Sincerus
I. Cor. 9.27. autem & non fucatus Christianus vero pietatis trahiti insistens, cor-
I. Tim. 4.7. pus suum ὑπετάσκει, & in servitutem redigit, ne quo modo reprobus
Luc. 21.24 sit : se in pietate exercet & deniq; attendit, ne cor crapula & ebrietate
gravetur.

2478 μενον.

9. In hac ergo questione pedem figimus : VTRVM VOTA
MONASTICA SINT CVLTVS DEI, & SINE EXI-
MIA IMPIETATIS NOTA RESCINDI NE-
QUEANT.

Εκθετις θεοφίδεως ωρ.

10. Voti, gratia cuius religiosi ad perfectionem in defesso studio as-
pirare conantur, idiotæ & naturam definitio concinna Bellarmio
Bell. lib. 2. nus explanat : Votum est religiosa promissio alicujus ex-
de Monach. cellentioris boni, Deo facta, libera voluntate. Quam &
cap. 14. iisdem feré verbis Lombardus refert.

Magist. Sen. 11. Vnde ipsum 2478 μενον non de omni voto, sed eo tantum, quod
lib. 4. Dist. Monachi venditant, sibiq; hac in parte plus justo ab blandiuntur, accipi-
3. 8. endum esse constat.

12. Nam Iesuita Votorum Monasticorum γνωσίσματα & δυσὶχη
erolvens, ea cum ad excellentius Bonum collineare, tūm in Deum singu-
gulari

lari quedammodo, & deniq; ex libera voluntate proficisci sua definitio-
ne innuit.

13. Quod si ad Excellentius Bonum se extendunt, vota vulgaria
ad rigidam mandatorum Dei observationem astringentia longo inter-
vallo post se relinquunt.

14. Atq; ut mens Papicorum Monasticæ vite, propter Victorum
Exochi & præstantiam unice inhantium, in propatulo sit, age quodnam
excellentius horum vota intendant, rebus natiwis & voto voluntatis, ex-
pendamus.

15. Id vero, in Roberti quisquiliis discutiendis exactius inquiren. Bell. lib. 2. de
tes, perfectionem, ad quam Rasa cohors collineat, esse perspicimus. Monach. c. 2.
Subdit enim: Hac ratione Deo nos toto tradimus, quando
tradimus animum, corpus & res externas: nihil enim
habemus aliud.

16. Et sequentibus, quod in Monasticis votis scrupulosè indagamus,
in apertum Jesuiticæ etiæ oμαντιαæ acerrimus defensor profert: Tra-
dimus autem animum per obedientiam, res externas per
paupertatem. Item per has virtutes removentur omnia
divini amoris impedimenta.

17. Porro finem, in dicto autore, initio combinantes, caritatem de-
mum ipsam τελεοῦται, respectu ad homines in alio quodam vitæ genere
constitutos habito, omnibus munericis absolutam esse nobis persuadea-
mus, præmittit enim: Veram perfectionem in caritate con-
fistere. Caritas enim hominem cum Deo maxime unit.

18. Idq; quomodo Monachorum cœtu, præ aliis conveniat, qua-
tuor perfectionis gradus, ex Thomæ Aquinatis opusculo de perfectione,
hic negocio accommodatae, planum reddunt.

19. Arque ab hac sententia pontificia sedis Antislates non abhor-
rent. Sic enim Monachatum delineant: Tales [videlicet perfectam
caritatem habentes] fuere olim Monachi, qui carnis illece-
bras respuentes, ab omni studio mundanarum rerum a-
versi, suos amores in cœlestibus optandis conferabant ac
in illa cum Deo gratia conjunctioneque nullis vel carnis fol. 151.
desiderijs perturbati, ad justitiae divinae similitudinem quam proxime
accedebant.

Hof. in Conf.
Cathol. fidei
Christ. c. 74.

Bell. lib. 2. de 20. Hinc opera supererogationis, quæ Pontificij jactitant; eaq; alij
Monac. c. 6. nundinationem exercentes, ad peccatorum remissionem applicant.

Anton. part. 21. Hinc Stanislaus Hosius satisfactionem in hunc modum describit:
3. tit. 16. c. Satisfacere est, quantū offendisti Deum peccando, tan-
4. §. 3. tum dare operam ut eum tibi placatum reddas, non tan-
Hosius in tum à peccatis abstinendo, verum etiam indebita quæ-
Conf. Catho. dam opera faciendo.

fid. cap. 43. 22. Ubi advertendum, Pontificium Doctorem ad opera indebita di-
fol. 75. gitum intendentem, Monasticae vitæ perfectionem omnibus de meliori
Idem tradit. nota commendare.

Bell. in Iudi. 23. Sed ne quis hic perfectionis ad legem divinam καθ' ὑπόθεσιν
eiv de libro [quā Ἐπίστολη Παύλου προβλέπει τὴν ἀριθμητικὴν ἀριθμητικὴν συντελεῖαν] concord. fol.
95. οὐ καθ' ὅλην mentionem fieri arbitretur, operum merita à Romanensi-
bus ad vitæ æternæ hereditatem consequendam introducta prohibent.

Rom. 13. 10. 24. Pontificius enim antea dictus hoc caritati elogium tribuit:
Hos. in conf. Cæterum numisma nostrum charitas est, quæ precium
opinionis ju- stitiam inhæ actibus nostris imponit.

rentem ne- 25. Atque hæc votorum Monasticon faciem plus satis dete-
gantis f. 143. gunt.

Deut. 11. v. 26. Porro λατεῖαι in themate antea constituto accipimus eam,
13. 1. Sam. quæ in Deum corde non ficto, sed vero, non fucato sed sincero unicè re-
12. 20. 24. cumbit, Ἐπίστολη πιος, ut ipsi Iehovæ debitum honorem præsent, in ve-
Deut. 12. ritate eidem serviant, à malo recedentes bonum operentur Ἐπίστολη in præ-
ceptis Dei ambulent, allicit.

27. Iehovam enim Deum nostrum toto corde Ἐπίστολη anima nostra co-
Deut. 10. 12. linus, ambulando in omnibus viis ejus, custodiens διάτοκον Iehovæ Ἐπίστολη
13. statuta quæ ipse præcepit nobis.

28. Etsi autem ex Pontificiorum fece quidam nobis votorum Mo-
nasticon εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ratione cu'tus dixini, exactus aliquantò per-
pendentibus, fucum facere suscipiunt, excipientes; Non est itaque
Hosius in ex- cultus Dei cœlibatus aut Monachatus sed est ad colendum De-
plicat. Cath. um via quædam expeditior: tamen hanc κενοδοξίαν Bellarminus,
fid. cap. 38. imo Ἐπίστολη Hosius cap. 19. de ceremoniis fol. 185. confudit.

fol. 165. 29. Nam, parasceve ad sequentem de votis assertiōnē præmis-
sa, Iesuita hoc ταργάδοξον sibi propugnandum eligit: Omne quod fit

ex

ex voto, etiam si alio qui a Deo non sit præceptum, vere *Bellar. lib. 2.*
& propriè est cultus Dei. *de Monachi.*

30. Ceterum alteri questionis propositæ membro Antagonistæ suum *cap. 16.*
calculū ταῦφαλιδες adiungunt. Sic n. de continentia voto Hofius docet :
Quamobrem nemini dubium esse debet, sive quis Virgi- *lib. 4. Trad.*
nalem aut vidualem sive continentiam voverit conjuga- *fol. 294.*
lem, eum utrumque præstare teneri, neque licere post e-
missum continentiae votum matrimonium cuiquam con-
trahere.

31. Proinde nos Bellarmini generalem & specialem de votis σκευο-
giap coarctantes, paupertatem, continentiam, ac obedientiam (quæ Mo-
nachorum propria sunt) uno eodemq. Disputationis filo pertexemus, atq.
vota Monastica nullam cultus divini rationem habere, & rectissime
solvi posse demonstrabimus.

κατασκευή.

L O C V S I.

32. Non facietis juxta omnia, quæ nos hic facimus
hodie, singuli quicquid rectum est in oculis suis : Quic- *Deut. 12. 7.*
quid ego præcipio vobis, custodietis ut faciatis, non ad- *23. 32.*
des ad illud, neq; diminuas ex eo : *Ac Propheta David verum Deut. 4. 2.*
veri Dei cultum sic determinat : Tunc non pudore af-
ficiar, cum solum respexero ad præcepta tua. *Ps. 119. 6.*

33. Ad proterviam Pontificiorum retundendam sic concludimus :
Omnis cultus divinus præceptis a Deo promulgatis determi-
natur :

Monastica vota præceptis a Deo promulgatis non determinantur.
Ergo Monastica vota non sunt cultus divinus.

34. Primam præmissarum ἐνθαφορę esse cuilibet ad thesin 32, ocu-
los reflectenti obvium. Homines enim veram cultus divini rationem
affectantes, ad seriam mandatorum suorum ἀνόγνωσιν Deus tantum
remittens, omnem ἐθελοθεσιον excludit.

A 3

85. Al-

Bellar. lib. 2. 34. Alteram Romanenses & cum ipsis Iesuitæ non explodunt. Si de Monach. quidem Monachatum non præcepta, sed Evangelica consilia, ad perfectum. cap. 9. Et scilicet tionem ducentia, esse gloriantur.

35. Etsi autem hæc, de quibus nobis sermo est, vota, iisdem consiliorum Evangelicorum nomen adjudicantes, immoto scripturae fundamento aliquatenus nisi haud obscure innuunt: tamen hac in parte ipsi cœsi cœcorum duces hominum mentibus tenebras plus quam Cimmerias offundunt.

37. Nam si Βολεύπατοι ista se ad præceptora Dei [ob hanc enim causam sibi hoc nomen vendicant] indirecte reflectentes, à Christo, quod expeditissimam viam ad æternæ vitæ perfruitionem patefaciunt, nobis unicè commendarentur, utique eandem cum mandatis faciem referre deberent.

38. Pontificiorum igitur, hoc κηραφυτον instar oraculi Delphici venditantium, futilitatem hic syllogismus arguit:

Si vota Monastica consiliorum Evangelicorum nomine veniunt, præceptis aut erunt perfectiora aut imperfectiora.

Ob hanc enim causam hoc elogium merentur.

Sed neutrum esse potest. Ergo, &c.

39. Si ipsis præceptis sunt perfectiora, Deus, quod imperfectius, sub interminatione æterni supplicii urgens, perfectius ὀντεῖτο εsse statuit, justitiae argueretur. Id quod absurdum. Inquit enim: Estote ergo perfecti ut pater vester in cœlis perfectus est. Sin præceptis imperfectiora dicuntur, nomen ipsorum & definitio in auræ evanescet.

40. Adde quod paupertatem & continentiam non simpliciter, sed Actor. 4. 19. certa conditione interveniente, omnibus Salvator commendat. Nos enim facultates, agros, domos & alia, si verbi divini professio, his retentis, Matt. 10. 37 abicienda esset, relinquere jubet. Id quod σωάπει cap. 19. in Matthæo planum reddit. Subdit enim CHRISTVS: propter nomen meum.

41. Cœlibatum quod concernit, ei, nisi de continentia, quæ particulare domum est (Non enim omnes capiunt hoc Matth. 19) certus sit, omnis se addicere prohibetur. Siquidem laqueum nemini iniiciendum esse Apostolus moner. 1. Cor. 7.

42. Et præterea gentium Doctor certas cœlibatus ineundi conditiones, quæ certam personam & in auctoritate quandam respiciunt, annetens,

Eens, eundem omnibus communem minimē facit. Qui enim 1. fiat
id est in corde suo, 2. nec adigitur necessitate [Hac autem est nece- 1. Cor. 7.37.
fitas ut quis in quo vocatus fuit, in hoc maneat] 3. Sed in potestate
babet propriam voluntatem & hoc decrevit in corde suo ut servet vir-
ginitatem, bene facit.

43. Quotus verò quisq; est, qui in potestate habeat propriam no- Rom. 7.23.
luntatem? cum & filij Dei spiritu sancto duci, se aliam legem in mem-
bris suis legi mentis & usq; tamen ipsos, & ipsos legi peccati captivan-
tem videre anxiè quirientur.

44. Atq; idem Bellarminus in Iuæ caussæ perniciem dissimulare ne- lib. 2. de Mo-
quit, Apostoli Pauli verba cælibatum cap. 7. prioris ad Corinthios in- nach. cap. 9.
formantia sic explicans: Non monet Apostolus, ut omnis,
cui inest periculum fornicandi, uxorem ducat: Nam tunc
omnes deberent uxorem ducere. Illis enim, qui continentiae donum ha-
bent, periculum fornicandi inest, cum possint donum illud amittere &
vinci aliquando tentatione. Sed his missis ad locum pergimus secun-
dum.

LOCVS II.

45. Saulem, Amalekitis ad internectionem usq; deletis, Propheta
Samuel sic affatur:

Ut quid non paruisti voci Iehovæ sed te convertisti ad spoila & 1. Sam. 15.
fecisti malum in oculis Iehovæ? 19. 20.

Respondet Saul Samueli: Imo obtemperavi voci Iehovæ & am-
bulavi per viam, per quam me misit Iehova:

Tulit autem populus de spolijs pecorum & boum præcipua Ana-
hematis ad immolandum Iehovæ Deo tuo in Gilgal.

Dixit autem Samuel: Nunquid voluntas Iehovæ est in holo- v. 22.
caustis & victimis ut in obtemperando voci Iehovæ? Ecce parere quam
sacrificium melius est, auscultare quam adeps arietum.

46. Haec & affine est illud: Reddidit Micha matri sua mille centum Iud. 17.3.
argenteos, dixitq; mater ejus: Sanctificando sanctificaveram argenteum
illud Iehovæ de manu mea filio meo, & ad faciendum 72.

47. Hoc Matris Michæ factum sub incudem verbi divini Psalmi-
sta revocans, ejusmodi ὡρίσμα in medium statuit, idemq; sicut: In
quo mundabit puer viam suam? Si custodiat eam juxta Psal. 119. 9.
verbum tuum.

B

48. Ariete

38. Ariete autem sequenti Monachatum superstitionibus multis.
scatentem concutimus.

Nulla intentio bona extra verbi revelati præscriptum ad Deum
colendum directa divinus est cultus.

Omne votum Monasticum est intentio bona extra verbi præscri-
ptum ad Deum colendum directa.

Ergo nullum votum Monasticum est cultus divinus.

40. Majorem dignitatem cum Psal. 119. aphorisma thesi 43. ex-
pressum fulcit, tum Samuelis de ipsius sacrificio, cui pecora optima
Amalekitarum destinabantur, iudicium luce meridiana clariorem redi-
dit.

Vide vers. 1. 50. Etenim juvenem summum Deo cultum præstare Propheta Da-
vid demonstratus (is enim unicus Psalmi antea dicti scopus est) non
intentionem, sed verbum, quod mandatorum divinorum obserua-
tionem urget, cultus istius indubitatam Regulam constituit.

51. Et ne quis rem omnem ad vivum refecans particulam SOLAM
in nomine Prophetæ desideret, Esaias eandem rationem dico voce ad-
dens, veri Dei cultores sinceros ad verbum astringit: Ad Legem & Te-
stimonium, si non dixerint juxta verbum hoc, non erit eis matituna
lux.

52. Deinde & Saulem sacrificio optimorum pecorum, pro felici vi-
ctoria, ipsi Iehovæ & triumpho canere exceptantem; & matrem Michæ
argentum à filio acceptum Deo Iesraelis consecrante, solum veri Dei
culturum intendisse perspicuum est.

53. Hoc tamen non obstante, eidem Deo non honorem detulisse, sed
ignominiae maculam inussisse perhibentur.

54. Assumtum operosa probatione non indiget, quod huic sententiae
Pontificii & Iesuitæ vota è præceptorum numero exterminantes, haud
inviti accedunt.

Bell. lib. 2. 55. Siquidem in huic modum votorum proprietatem tradunt:
de Monach. Hæc est natura voti ut rem alioqui non ordinatam ad Dei
cap. 16. cultum, ordinet ad cultum Dei. Id quod non nisi ex me-
ra intentione fieri est necessum.

In Conf. fid. 56. & ceteros idem & Hosius adorat: Quamobrem non quid affer-
Cath. cap. tur ad colendum Deum, sed qua mente offeratur attendit Deus, Nam si
fol. 185. bona est intentio, quod agitur, bonum, si mala, quod agitur, malum.

57. E3

57. Et sanc*t* si paupertatem, continentiam & obedientiam expeditam ad Deum colendum rationem esse solummodo contenderent, non Bellar. 2. de tam grandem illis dicam scriberemus. Iam autem & has virtutes ut de Monach. opera meritoria suspiciunt, omnibusq*ue* legis divinae praeceptis longe su*m*. cap. 9. periores esse statuunt.

58. Quis ergo pro gloriae Dei vindicatione cum Adversariis non digladietur, illisq*ue* Diaboli tela, quibus se tinentur, straminea e manibus non extorqueat?

LOCVS III.

59. Salvator Pharisaeorum & scribarum doctrinam in populo Iudaico disseminatam hac προσφωνίσαι ferit: Hypocritæ bene de vobis Matt. 15.7. prophetauit Esaias dicens: Appropinquat mihi populus Esa. 29.13. hic ore suo & labiis me honorat, cor autem eorum pro- Marc. 7.6. cul à me abest.

Frustra me colunt docentes doctrinas mandata hominum.

60. Et Paulus colossenses contra futuras hæreses armat: Videte ne quis vos sit συλλαγωγῶν per philosophiam & inanem de- Coloss. 2. 8. ceptionem κατὰ τὰ ωράδος hominum & egena mundi clementa & non secundum Christum. Et porro: Quid vi- uentes ritibus oneramini: Ne attigeris, neq*ue* gustaris, neq*ue* contrectaris.

Quæ omnia ipso usu percunt, præscripta ex manu
datis & doctrinis hominum:

Quæ opinonem quidem habent sapientiæ ἐν ἔθνεσι
Ὥρισκεις οὐκ ταπεινοφροσύνη οὐκ ἀφεδία σώματος, non ullius sunt precij ad ea, quibus farcitur caro.

61. Hanc igitur telam in Pontificios libramus:
Mandata & doctrinæ hominum cultus divini appellationem non
merentur.

Vota à Monachis jactitata sunt mandata & doctrinæ hominum.

Ergo, &c.

62. Et quia propositioni, Esiae & Christi sermone rite considerato, calculum suum omnes libenter addunt, ad Minoris veritatem astruen-
dam nos accingimus.

63. Eam autem Matthæi & Esaiæ collatio ac harmonia & his ad-
juncta Votorum Monasticorum delineatio quam rectissime evincit.

64. Idq; hic Syllogismus te docebit :

Quod fidem veram ut fidem sibi non involuit, hominum doctrina est.

Monastica vita fidem veram ut fidem sibi non involuit.

Ergo, &c.

Rom. 14.23. 65. Majorem hoc Apostoli Pauli pronunciato stabilimus : Quicquid non est ex fide peccatum est. Peccata autem & omnis generis mala ab homine proficiuntur. Inquit enim D E V S : O Israel perditio tua ex te est, salus autem tua ex me.

Ergo veritas Majoris inconcussa manet :

66. Quod enim Bellarminus in FIDEI vocabulo ὁμοωμία querens, pro conscientia FIDEM interpretatur, præsidium erroris Iesuitici plane fidelneum est.

67. Præcedenti enim versu Apostolus hoc cavillum enervat, in Rom. 14.42. quiens Tu fidem habes : apud temetipsum habe coram Deo.. Et versu secundo ejusdem capituli : Alius quidem credit vescendum esse, &c.

68. Prosylogismi Minorem Christus Matth: 15. & Esaias 29: evidentissime confirmant. Nam Phariseorum & scribarum vobis est op̄ quandam cultus divini speciem præse ferentem Salvator hominum Mandata & Traditiones vocat, & id ipsum Esaiæ populum Veteris Testamenti vanis persuasionibus imbutum reprehendentis, testimonio comprobat.

69. Etenim manus lavare externa quidem est, que à Deo sui respectu estimata probatur, (corpori enim honorem habere jubemur) sed

Rom. 13.14. præcepto, quod ad Deum clementum accommodareinr, destituta, fidei:

Rom. 10.17. veræ ex auditu verbi nascentis plane expers est, & ῥωγμὸν ὥστε humane appellationem rette meretur.

70. Eodem errore Iudei in Veteri Testamento fascinati, novam cultus divini formam introducebant, aras extra Portam Ecclesiae Hierosolymitanæ extruebant.

71. Similem faciem monachorum vota nonne referunt & nonne iisdem, quibus Phariseorum Traditiones, proprietatis gaudent.

72. Pha-

72. Pharisæorum & Seniorum populi Iudaici, de Sextariorum poculorum manuumq[ue], ante cibum sumendum, lotione traditio à vero verbi trahite dilectebat, quod cor Pharisæorum & Scribarum, ut ex 8. capit. 15. versu liquet, à Deo aversum erat. Est autem cor à Deo aversum, quod fide vera vacuum reperitur. Corde enim ad justiciam creditur.

73. Quis autem hoc Traditionis humanæ vñigloꝝ uac Monasticae ritæ, juxta omnes partes, accommodatum non videt? Siquidem in hoc Monachorum cor à Deo aversum, quod, supra & præter mandata divina, se Deo obstringunt & religionem singularem verbo Dei non expressam Ecclesiæ affricant. Rom. 10. 10.

74. Quod si Pontificiū Monachatum egregia quadam animi præparatione diuinitus nobis commendata ad Dei cultum collineare excipiunt, idem quoq[ue] Traditionibus Pharisæorum quadrare deprehendent.

75. Nam Pharisæi ðεστιοꝝ quandam Quarto Decalogi præcepto Matt. 19. 19. longè excellentiorem comminiscentes, liberos de bonis suis rite partis, Marc. 7. 1. 10. nulla parentum ratione habita, sacrificia Deo rectius offerre decreverunt.

76. Quam legem Christus, hanc animi præparationem ne pili quidem faciens, propterea quod nullo Dei præcepto nitebatur, hominum mandatis æquipollere afferit.

77. Atq[ue] quod bic queritur, Divus Apostolus ad oculum quasi demonstrat. Hominum enim doctrinas & ἐδιλόδε σκηιαρ definit, quæ certis ritibus, videlicet ciborum delectu & rerum quarundam contrectatione prohibita absolutur, nullum corpori honorem habet, & ἐπ ταῖς αὐτοφροσύναις ἀφεδία σώματος constitit.

78. Quid expressus de paupertate, cælibatu & obedientia Romanensium dici posset? Num enim eos rigida votorum observatione haud vulgarem ταῖς αὐτοφροσύναις & ἀφεδίαρ σώματος ostentare dubitas?

79. Nam præter continentiae votum, quod mordicus tenent, Monachi voluntariam subeunt paupertatem, jejuniis corporis vires exhausti, se in cibo ac potu judicari patiuntur.

80. Vnde Monasticam vitam, veræ fidei non consortem esse, omnibus summam cogitationum antea conceptarum facientibus persuasum esto.

81. Atq[ue] his ita jam constitutis. Monasticis votis nuncium recte mitti sua sponte sequitur.

82. Quia autem ratione quis Voto secundum verbi divini normans suscepito inhibere non immerito posset, Divus Lutherus plus satis edocet.

83. Vberiori igitur declaratione supersedentes, ipsius evaginatio, argumenta subjecimus.

EVAGINATIO.

ARGUMENTVM I.

84. Si Monastica vota veram cultus divini rationem sanciunt, duo, quibus Deo cultus debitus præstatur, modi emergent.

Sed hoc esse non potest. Ergo nec illud.

85. Hypothesis Majoris demonstratur. Alter enim modus præceptis, alter consilii Evangelicis votum includentibus positus erit.

85. Assumptum Paulus urget:

Eph. 4.4.5. Vocati estis in unam spem vocationis vestra: Vnus Dominus, una fides, unum Baptisma. Fidei autem voce cultus divinus notatur, quod per fidem perfectius sacrificium Abel obtulit Deo, quam Cain.

ARGUMENTVM II.

87. Si Monachorum vota veram omniumque perfectissimam cultus divini rationem habent, omnes vitam Monasticam recte profiteremur. Sed posterius est falsum. Ergo Et prius.

89. Majorem non repudiamus, quod omnes ad perfectionem contendere jubemur.

89. Minor.

39. Minoris veritas est manifesta. Contrarium enim statuentes, & alia vitæ genera, cùm ad societatem humanam tuendam, tum ad hominis multiplicationē & Ecclesiæ propagationem facientia, contra expressa sacrarum literarum testimonia, execraremus, & cultus religiosi impedimentum κακοδίλως judicaremus.

ARGUMENTVM III.

40. Si Monastica vota cultus diviui definitio-
nem ingrediuntur, unusquisq; in sua religione,
modo veri Dei cultum sibi propositum habeat, sal-
vari potest. Sed hoc ἀτοπ. Ergo & illud.

41. Ipsius Majoris εὐδεσμῷ hanc rationem substernimus. Rasa e-
nim cohors suam intentionem, nil aliud quam Deum vere colendum re-
fficientem, Monachatus fulcrum unice ponit, & hoc modo ad salutem
eternam aspirat. Id quod omnes quoq; hæretici arripiunt.

42. Minorem Apostolus Petrus cum Magistro suo confirmat:
Nec est in alio quopiam salus: nec enim aliud no- Aet. 4.21.
men (quam Christi) est sub cœlo, quod datum sit 1ob. 3.18.
inter homines, per quod oporteat nos servari.

43. Quamobrem Monasticorum Votorum dignitatem non admira-
mur, Lydio Sacrae scripturae lapide nixi, eadem nullam cum cultu di-
xino cognitionem habere indubitate statuimus.

Thes de anima*ū* statu post mortem.

Thes de Ecclesia triumphantē.

De sanctis religio et inservit eius cultus catenisque spectantibus.
Item: Thol. de sacramentis in gr.

De notitiis Dei et voluntatis ipsius humanis ac non insitis et disciplinā ex cōditis, D. Hofmanni.

Thes: de justificatione hominis peccatoris coram Deo D. RUGII.

~~Thes:~~ Propos: de justificatione gratia facianos sibi Ferinarii.

Assert: Thol: De justificatione hominis coram Deo, Polyc: LYSERI.

Prop: repetentes summa trahit de justitia fidei & boni opib, M. Fleischer, M. Bergii

De Ecclesia triumphantē in celis disputationes 2, quā una de sanctis in vita aeternitatis beatitudine agit M. Volekunni, altera de sanctis cultu agit M. Gameri.

Disp: de Prudentia dei Wolfi.

Disp: 1. de Turcā ex c. 38 & 39 Ezech: in quā explicant ist. 3.

1. qd sit gog Magog, Babil, Persids. 2. qd p̄ ei vocab: Turca significantur
3. qd Turca sunt flagella quo dñs castigat Ecclesiam. D. Salom. GESNERI.

Disp: altera de Turcā, ex c. 38 & 39 Ezech: tota in refutando diuī cap: p̄fita, qd GESNERI.

Disp: 2. de Turcā, in qua tractat 1. de tempore ultima disruptionis Turcarū in Ecclesiam. 2. de populo ad loco iūis ubi ista crescent. 3. Quas ob causas Turca Christianis immittat. 4. Causatione fit repudiandus. F. Quo pacto ne qd armis tamen Mahometistarū fūndit sint delendi, qd GESNERI.

Propos: de Ecclesia HURNII.

Thes: de Predestinatione D. FREDERI.

Thra de reali communione idiomata in cōfessione tri, M. Berndes.

Thra de Baptismo capite papie D. RUGII.

Thes: de Sacramentis in gr. GESNERI.

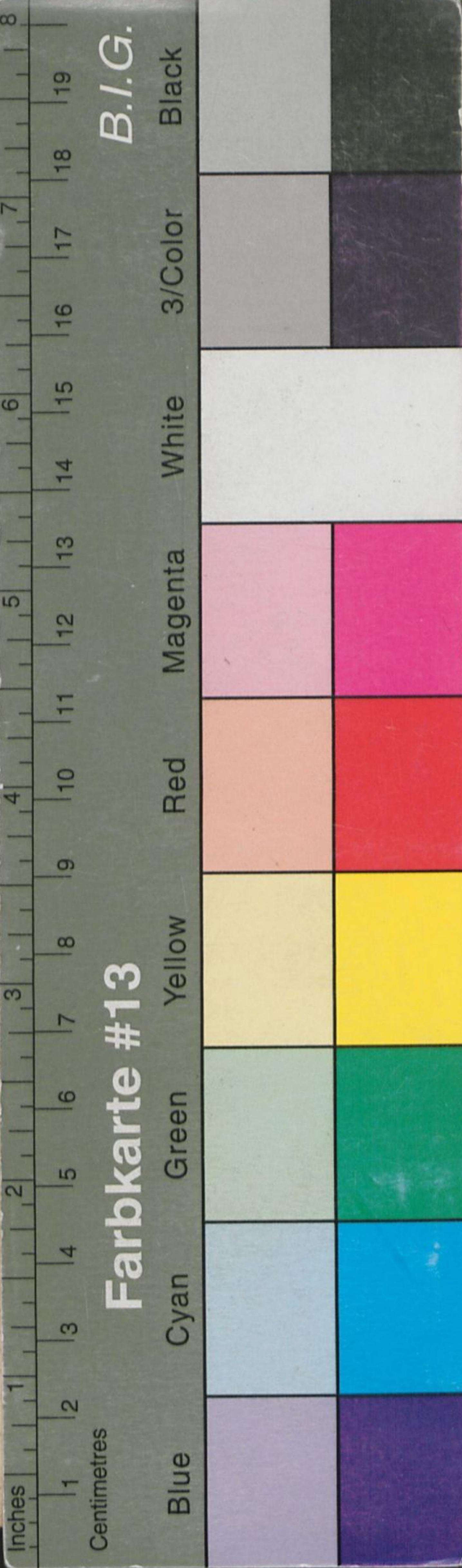
Item: Theologia de cruci corporis Christi in cena maledictione & dictibz sacrificiis D. GESNERI.

Item: Thol: de communione idiomata reali testis gr. D. GESNERI

Farbkarte #13

B.I.G.

THESES
DEVOTIS
MONASTICIS

Quas aura numinis divini aspirante.
CONTRA PONTIFICIOS.

Ad disputationem XXII. in Collegio Studiosorum
Theologiae privato ad XXIV. Martii in-
stituendam proponit

M. VDALRICVS NAGEL
Brandenburgensis.

Respondente.

M. GASPARO PAMLERO
Reichenbacensi,

VVITEBERGAE, Literis VVolfgangi Meissneri.

ANNO cl. 1o. IVC.

22.